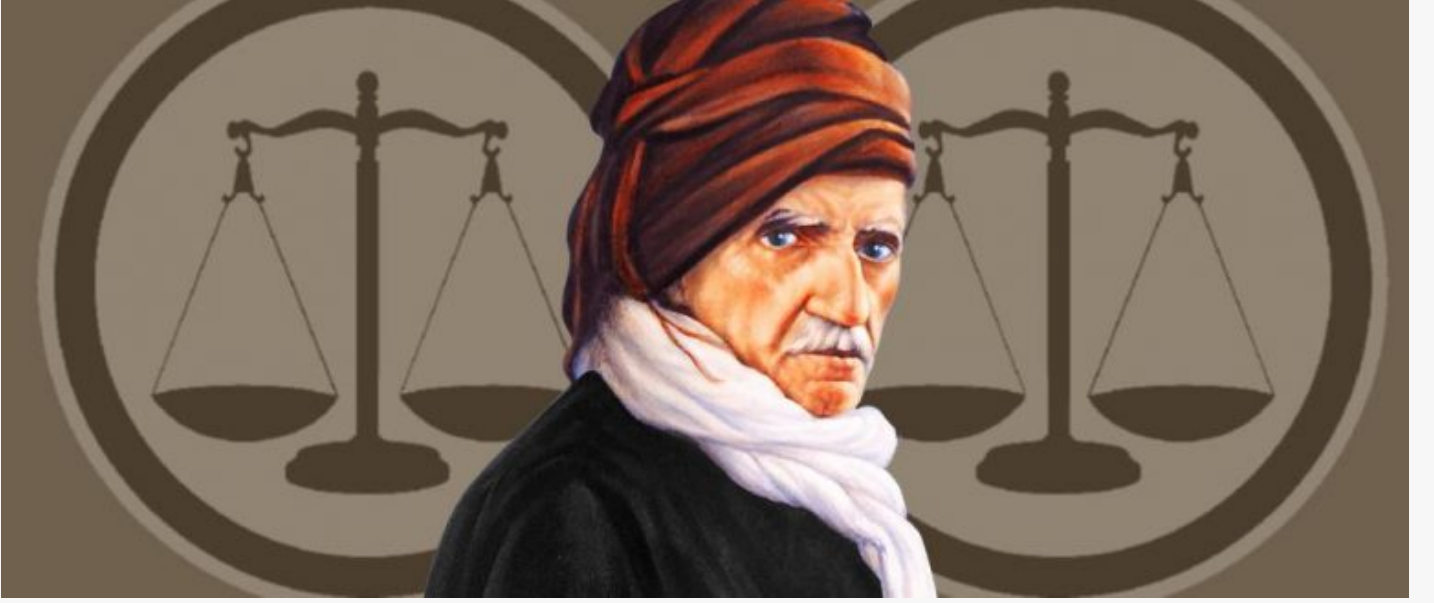

Bediüzzaman'ın hayatından üç tablo

Bediüzzaman Said Nursî'yi öncelikle eserlerinden okuyarak tanıyanları bekleyen en şaşırtıcı tablo, hiç şüphesiz onun hayatını okudukları zaman gerçekleşiyor.

Özellikle de yabancı akademisyenler ve araştırmacılar için bu şaşkınlık en had seviyelerde gerçekleşiyor.

Neden mi?

Çünkü Risalelerin hemen her satırında sükûnet, selâmet ve dinginlik söz konusu. Her cümlesi, asıl gaye olan iman hakikatlerinin kalplerde yer tutabilmesi gayesine hizmet ediyor.

Risaleleri okuyup da müellifini merak edip araştıran kişi, Bediüzzaman'ın hayatıyla yüz yüze geldiğinde ise, o ana kadar hayallerinde şekillenen portreden tamamen farklı bir şahsiyetle karşılaşılıyor. İşte onları okudukça şaşkınlık vadilerinde dolaştıran, sürekli mücadelelerle dolu, savaşların, tehditlerin, baskıların, sürgünlerin ve suikastların ardı ardına sıralandığı bir ömürden birkaç kesit.

Osmanlı Devleti'nin son zamanlarında patlak veren 31 Mart Olayında, yatıştırıcı rol oynamasına rağmen Divan-ı Harpte yargılandı. Ama beraat etti.

Birinci Dünya Savaşı esnasında, Kafkas Cephesinde Ruslarla savaştı, esir düştü.

13 Kasım 1918'de İstanbul'un Müttefik Kuvvetler tarafından işgal edilmesinden sonra, halkı uyarmak için "Hutuvat-ı Sitte" adlı eserini yayınladı. Bu hareketi, İngiliz işgal kuvvetleri komutanı General Harrington'ın emriyle ölü veya diri ele geçirilmek üzere aranmasına sebep oldu.

1925 yılında patlak veren Şeyh Said isyanına destek vermemesine ve hatta onu isyandan vazgeçirmeye çalışmasına rağmen hükümet, onu 1925 yılının Mayıs ayı ortalarında Burdur'a sürgüne gönderdi.

Bu sürgünü diğer sürgünler, hapisler, işkenceler, haksız uygulamalar, asılsız iftiralarla dolu uzunca bir dönem başladı.

Öylesine ağır şartlar altında, böylesine menfilikten, isyandan ve ümitsizlikten uzak; ama öylesine müsbet, kendinden emin ve ümitle dolu bir hayat.

Her an ölümle yüz yüze; ama uzun ve bereketli bir hayat.

Hayatına kastedenlerden çok daha uzun, çok daha meyveli, çok daha kalıcı eserlerle dolu bir hayat.

İşte Bediüzzaman böyle bir hayat sürdü.

İşte Bediüzzaman'ın, şimdi dünyanın pek çok yerinde, pek çok dile çevrilmiş Risalelerini okuyan binlerce akademisyeni, üniversite talebesini, araştırmacıyı; hemen her kesimden insanı şaşkına çeviren ibret ve hayret dolu tablolardan üç tanesi.

Bu üç tabloda pek çok ortak nokta var.

Bunlardan birisi, her üç tablonun Ramazan ayında yaşanmış olması. Diğer ortak yönleri sizin dikkatinize havale ediyoruz.

Birinci tablo

1945 yılı, Ramazan ayı.

Gecenin karanlığı henüz koyulaşmamış.

Emirdağ'da, sürekli takip ve gözetim altında tutulan bir ev. Üstad Bediüzzaman, şiddetli acılar içinde kıvranıyor. Bu elim halin sebebi ise, yemeğine gizlice konulan zehir.

Üstad'ın zehirlendiğini haber alan yakın talebeleri, derhal ona koştular. Mustafa Acet, Ceylan Çalışkan, Halil Çalışkan, Hamza Emek ve henüz 12 yaşlarında olan İhsan Çalışkan.

Şiddetli sancularına rağmen Üstad, talebelerinin yardımıyla abdest aldı ve yatsı namazını ancak oturarak edâ edebildi. Her bir saniyesi asırları andıran gecenin yarısına doğru, Üstad, yanında endişeyle bekleyen talebelerine seslendi:

“Elhamdülillah, çok şükür, bu ıztırdan kurtuldum. Kardeşlere selâm söyleyin, bana dua etsinler.”

Bu zehirleme vak'ası Üstad Bediüzzaman için ne ilk, ne de son oldu. Bu insanlık dışı uygulama 20'den fazla tekrarlandı. Ancak o, tıpkı yıllar öncesi, Ruslara karşı, 300 civarındaki talebesinin başında sipere dahi girmeden “Bu kâfirlerin güllesi beni öldürmeyecek!” diyerek savaştığı dönemlerdeki gibi, iman ve Kur'an hizmetinden asla geri dönmedi. Tıpkı o savaşta, vücudunun en ölümcül yerlerine üç güllenin isabet ettiği halde hayatta kalması gibi, bütün bu zehirleme hadiselerinden de Allah'ın inayetiyle kurtuldu. Hattâ, bir defasında, kendisini ziyaret eden Muammer Şenel isimli talebesine “Evlât, gel!” diyerek yanına çağırılmış, göğsünü açarak bir madalya gibi duran izi, etiyle derisi arasında toplanan zehir tabakasını göstermiş, ardından şöyle demişti:

“Bak, bana tam on dört defa (o sıradaki sayı) zehir verdiler, Hâlık'ın öldürmediğini kimse öldüremez!”

İkinci tablo

1960 yılı. Yine Ramazan ayı. Bu defa ikamet yeri Isparta.

Üstad Bediüzzaman, yakın talebelerinden Zübeyir Gündüzalp, Mustafa Sungur, Hüsnü Bayram ve Bayram Yüksel'le birlikte teravih namazlarını kılıyordu. Yatsı namazının farzını kendisi kıldırıyor, yakın talebelerinden Tahirî Mutlu da teravih namazını kıldırıyordu.

Ramazan ayının 15. gecesinde Üstad Bediüzzaman rahatsızlandı. Zübeyir Gündüzalp, namazı kıldırın Tahirî Mutlu'ya “Ağabey, yarıda keselim, sonra tamamlarız” demesi üzerine Üstad, “Yok tamamını kılacağız” cevabın verdi. Ancak Üstad'ın durumu, namazın tamamlanmasına kadar iyice ağırlaşmıştı. Talebeleri onu yatağına götürüp yatırdılar. Bayram Yüksel ve Mustafa Sungur, Cevşen duâsını okumaya başladılar. Bir ara Üstad, bu iki talebesine iyice yaklaşmalarını işaret ettikten sonra, kulaklarına şu sözleri fısıldadı:

“Evlatlarım, evlatlarım, katiyyen müteesir olmayın. Risale-i Nur dinsizlerin, masonların belini kırmıştır. Risale-i Nur daima galiptir. Katiyyen merak etmeyin. Ben kemâl-i ferahla (büyük bir sevinçle) gideceğim.”

Üçüncü tablo

1960 yılı Ramazan ayının 22. günü.

Gece yarısı iki buçuk civarında, ağır hastalığının verdiği elim sıkıntılara rağmen Üstad Bediüzzaman, ısrarla tekrar ediyordu:

“Sabah olsun hemen Urfa’ya gideceğiz. Hazırlanın.”

Canlarından çok sevdikleri Üstad’ın bu sözleri karşısında şaşkına dönen yakın talebeleri, ne yapacaklarını bilemez hale gelmişti. Hüsnü Bayram, Üstad Bediüzzaman’a “Lastikler arızalı” mazeretini dile getirmesi üzerine, çok ısrarcı bir cevap aldı. Üstad, “Urfa’ya gideceğiz, başka araba da olabilir ve iki yüz elli lira da olsa veririz. Hattâ cübbemi bile satabilirim” diyordu.

Üstadın bu ısrarlı tutumu karşısında, yakın talebeleri arabayı hazırlamak için derhal kollarını sıvadılar.

Ve sabah 09:00 civarında, Üstad Bediüzzaman’ı şu geçici dünyadaki son gecesine götüren yolculuk başladı.

Ramazan ayının 23. günü, saatler 11:00’ı gösterirken, Üstad Bediüzzaman’ı taşıyan otomobil, peygamberler şehri olan Urfa’ya ulaştı.

Yürüyemeyecek kadar ağır hasta olan Üstad Bediüzzaman’ı talebeleri şehrin en iyi oteli olarak bilinen İpek Palas’a yerleştirdiler. O gün ve ertesi gün İpek Palas’ın 27 numaralı odası bir yandan resmî görevlilerin, diğer yandan Üstad Bediüzzaman’ın talebeleri ve sevenleriyle doldu taşıdı.

Yüzlerce Urfalının ziyarete koşması ve Üstadın hepsiyle ilgilenmesi, yakın talebelerini şaşkına çevirmişti. Çünkü o zamana kadar hiç görmedikleri bir tabloyla karşı karşıyaydılar. Isparta’da olsun, Emirdağ’da olsun, hasta olduğu zaman kimseyi yanına almayan Üstad, burada hiç kimseye itiraz etmemiş, bütün Urfalıları adeta kucaklamıştı.

Ramazan ayının 25. gecesi, saat 02:30 civarında, başında nöbet tutan Bayram Yüksel’i sevindiren bir gelişme oldu. Üstad Bediüzzaman rahatlamış ve uykuya dalmıştı. Bunun üzerine sobayı yaktı ve Üstad’ın ayak ucuna geçip uyanmasını bekledi. Ancak bekleme uzamış, sahur vakti de sona ermişti.

Biraz sonra yan odada, azıcık da olsa istirahat edebilen Abdullah Yeğın, Zübeyir Gündüzalp ve Hüsnü Bayram onun yanına geldi. Onlara, “Üstad uyudu, üşütmeyin. Ben sabah namazını kılayım” diyerek yan odaya geçti. Biraz sonra içeriden gelen Abdullah Yeğın ve Hüsnü Bayram, Üstad’dan ses çıkmadığını söylediler. İsrarla onun da odaya gelmesini istediler. Hiç birisi vefat olayını aklına getirmek istemiyordu. Üstelik, onları bu yönde iyimserliğe yönelten önemli bir gerekçe vardı. Çünkü Üstad’ın bedeni sımsıcaktı.

Dört Nur talebesinin hemen aklına geliveren ve onları iyimserliğe sevkeden bir olay daha vardı. Bu, 1949 yılında, Afyon hapisanesinde yaşadıkları bir zehirlenme vak’asıydı. Bu olayda Üstadın dili kızarmış, uzun süre bütün vücudu dayanılmaz acılarla kıvrılmıştı. Bütün Nur talebelerini büyük bir endişe ve korku sarmıştı. Bu yüzden hemen herkes ağlıyordu. Ancak önde gelen Nur talebelerinden Ahmed Feyzi, hemen devreye girmiş, oradaki bütün Nur talebelerinin gönlüne su serpmişti:

“Niye ağlıyorsunuz, daha Üstadın ömrü uzun.”

Ancak, hemen hatıra geliveren bu hadisenin aynen tekrarlamayacağını bu dört güzide Nur talebesi çok iyi biliyorlardı. Geçmişte şahid oldukları pek çok zehirlenme, işkence ve baskı uygulamalarında bile Üstad Bediüzzaman’ın büyük bir teslimiyet içinde sarfettiği şu sözleri hemen hatırladılar:

“Hâlık’ın öldürmediğini, kimse öldüremez!”

Dr. Veli SIRIM